

Het Nieuwe Werken en de FNV

FNV Bondgenoten

Beater van der Velden
Beleidsadviseur Arbeidsomstandigheden
FNV Bondgenoten

Amsterdam, 23 september 2010

Inleiding

- > Wat verstaan wij onder Het Nieuwe Werken?
- > Welke voor- en nadelen van HNW zien wij?
- > Wat zijn de (ver)nieuw(d)e risico's van HNW?
- > Waar lopen wij tegen aan?
- > Wat zegt de wet?
- > Hoe gaan wij verder?

Wat verstaan wij onder Het Nieuwe Werken? (1)

- > Veel definities
- > Kernwoorden
- > Organisaties in verschillende fasen
- > Verkenningfase

Wat verstaan wij onder Het Nieuwe Werken? (2)

- > Breder dan kenniswerkers
- > Flexibele werktijden
- > Mobiliteit

Welke voordelen van HNW zien wij?

- > Meer zeggenschap over arbeidstijd, –inhoud en –plaats
- > Arbeidsparticipatie
- > Duurzaamheid

Welke nadelen van HNW zien wij?

- > Niet voor iedereen geschikt
- > Omgaan met veranderende arbeidsrelatie
- > Risico's veiligheid en gezondheid

Wat zijn de (ver)nieuw(d)e risico's van HNW? (1)

Nieuwe en oude risico's in een nieuw jasje

- > Lichamelijke klachten
  - > Langdurig beeldschermwerk
  - > Ergonomie

Wat zijn de (ver)nieuw(d)e risico's van HNW? (2)

- > Psychische klachten
  - > Work-life balance
  - > Prestatiecultuur
  - > Persoonskenmerken
  - > Relatieveel
  - > Onthechting van de organisatie

Wat zijn de (ver)nieuw(d)e risico's van HNW? (3)

Overige risico's bij werkzaamheden buiten kantoor

- > Veiligheid
- > Klimaat
- > Verlichting
- > Zonwering

- > Verzuim

Wat zijn de (ver)nieuw(d)e risico's van HNW? (4)

Cijfers RSI 2007 – 2009 (februari 2010)

- > Oplopen aantal verzuimdagen
- > Daling aantal individuele verzuimgevallen

- > Relatie met HNW?

Waar lopen wij tegenaan? (1)

- > HNW om eenzijdige redenen ingevoerd
- > Flexibiliseringsproject 2.0
- > Top down invoeren
- > Flexibel roosteren: discussie toeslagen
- > Wantrouwen, vooroordelen, weerstand
- > Angst voor aansprakelijkheid
- > Door de vingers zien, geen concrete actie, keuze werknemer
- > Verantwoordelijkheid werkplek bij werknemers

Waar lopen wij tegenaan? (2)

- > Taskforce Mobiliteitsmanagement (TFMM)
    - > werkgroep Handreiking HNW en Arbo
- Het Nieuwe Werken, Hoe blijf je er gezond bij?
Aandachtspunten bij een verantwoorde introductie

Wat zegt de wet? (1)

Arbowet

- > Artikel 3: Zorgplicht
- > Artikel 5: Risico-Inventarisatie en –Evaluatie (RIE)
  - > Maatregelen in Plan van Aanpak
- > Artikel 8: Voorlichting en Onderricht

Wat zegt de wet? (2)

- > Artikel 11: Algemene verplichtingen voor werknemers
- > Artikel 12: Samenwerking, overleg en bijzondere rechten OR, pvt en belanghebbende werknemers
- > Artikel 13: Bijstand deskundige werknemers op gebied van preventie en bescherming
- > Artikel 14: Aanvullende deskundige bijstand bij specifieke taken op gebied van preventie en bescherming
- > Artikel 18: Arbeidsgezondheidskundig onderzoek
- > Artikel 44: Kosten

Wat zegt de wet? (3)

Arbeidsomstandighedenbesluit

Hoofdstuk 5 – Fysieke belasting Afdeling 2 Beeldschermwerk

- > Artikel 5.7 Definities
- > Artikel 5.8 Toepasselijkheid
- > Artikel 5.9 Risico-inventarisatie en –evaluatie
- > Artikel 5.10: Dagindeling van de arbeid
- > Artikel 5.11 Maatregelen m.b.t. bescherming van ogen en gezichtsvermogen van werknemers
- > Artikel 5.12 Voorschriften voor inrichting van beeldschermwerkplekken

Wat zegt de wet? (4)

Afdeling 3 Paragraaf 2 Thuiswerkers

- > Artikel 5.15 Werkplek
- > In Arboregeling staat nog info over Apparatuur en meubilair, inrichting van werkplek en programmatuur.
- > Beleidsregels (middelvoorschriften om aan doelvoorschriften in wet te voldoen) gaan vervallen en worden opgenomen als maatregelen/ oplossingen in (maatwerk) Arbocatalogus.

Wat zegt de wet? (5)

Burgerlijk Wetboek

- > Artikel 7:611 Goed werkgever en –werknemerschap
- > Artikel 7:658 Voorzieningen en maatregelen

Wat zegt de wet? (6)

Arbeidstijdenwet

- > Artikel 4:3 Registratie Arbeids- en Rusttijden
- > Artikel 5:3 en 5:4 Rust en Pauze

Arbeidstijdenbesluit

- > Artikel 2.1:1 Uitsluiting

Wat zegt de wet? (7)

Recht op telewerken

- > Begin 2009 Groen Links
- > Geënt op Wet aanpassing arbeidsduur
- > Doel
- > Telewerken/ HNW consequent aan orde stellen

Hoe gaan wij verder? (1)

- > Arbowet geen smoes meer om niet met HNW aan slag te gaan
- > Stimuleren gesprek werknemer en leidinggevende op werkvloer

3 stappen:

1. Neem de tijd
  - > Onderscheid diverse werkprocessen in organisatie waar HNW meerwaarde kan hebben
  - > Maak duidelijke implementatiestrategie
  - > Zorg voor goede begeleiding
  - > Organiseer verplichte workshops
  - > Creëer draagvlak voor HNW
  - > Betrek OR bij introductie van HNW

Hoe gaan wij verder? (2)

2. Besteed veel aandacht aan preventie
  - > Maak RI&E toegespitst op HNW
  - > Geef medewerkers goede voorlichting voor thuis en op kantoor
  - > Competenties en persoonskenmerken
3. Organiseer terugkoppeling
  - > Maak van arbeidsomstandigheden en (werkgerelateerde) gezondheid vast gesprekspunt in (functionerings)gesprekken met leidinggevende
  - > Houd medewerkerstevredenheidsonderzoek
  - > Stimuleer onderling contact tussen medewerkers
    - > Vooral face-to-face

HOW heeft nog niet afgedaan

Hoe gaan wij verder? (3)

Verkenningfase afronden

- > Arboafspraken
  - > RI&E
  - > Arbocatalogus
  - > CAO
- > Collectieve afspraken
  - > Geen individuele regelingen, doen wat mensen wensen
  - > Flexibilisering werktijden
  - > (Groene) arbeidsvoorwaarden
    - > Tele-, thuis- en mobiel werken
    - > Mobiliteit, duurzaamheid
    - > Modernisering Reiskostenregelingen

Hoe gaan wij verder? (4)

Voorbeeld van CAO afspraak m.b.t. HNW

- > 'Werknemers hebben, indien de aard van het werk het toelaat, het recht om mobiel/ thuis te werken. De faciliteiten worden daarvoor door de werkgever, conform de Arbowet, aan de werknemer beschikbaar gesteld.'

Vragen?

Bedankt voor uw aandacht

